

Elterngeld

Sar dašti te les love vaš
daj vaj da dandi

Germania?

Informacie pal o Berlino

Ande kado lil si te arakhen avri:

- So si e love vaš o dad/daj?
- Save si e kondicie te šaj manges love vaš dad/daj?
- Save dokumenturja trebal te thon paše andi kopia?
- Save aver informacie maj treban?
- Save lila trebal pherde?
- Sar arakhen i institucia kaj del anglal pal tiro dosaro?

E love vaš dad/daj si jekh džutimos kaj del vast e dades vaj e dajan te dikhen penge čhaven kana si tiknore. Kadala love den pes ando than le salarasko vaš jekh vrjama. E love kaj len pes si pal sode love kerde o dad vaj i daj ande palutne 12 čhona anglal thaj palal o bianipe. I decizia lel pes pal o salaro kaj sas le manušes.

Si maj but modurja te šaj te les kado džutimos:

E bazutno pokinipe vaš o dad/daj šaj te len pes toke ande anglune 14 čhona le xurdeske dživimaske. E love šaj den pes toke pe 12 čhona andar o dživipe le čhavesko. Kana le butjake love le dadeske vaj le dajake tikhile palal o bianipe, šaj te len pe slove pe duj čhona maj but andar o bazutno pokinipe. O dad vaj i daj trebal te mangel na mai cira de duj čhona thaj šaj te mangel maksimalo 12 čhona andar o bazutno pokinipe vaš o dad/daj.

O pokinipe vaš o barjaripe le čhavesko si maškar 300 thaj 1800 evro, pal sar sas o salaro kaj ljas pes maj anglal. Kado šaj te ovel paruvdo avere socialo džutimasa, sar eksemplo o džutimos vaš o šomadžo II ("Hartz IV"), le socialo bazutne džutimasa (Grundsicherung) vaj le lovenca kaj den pes vaš e čhave (Kinderzuschlag).

O pokinipe vaš o dad/daj plus: O dad thaj i daj šaj te len decizia kana kamen te parujen 1 čhon bazutne pokinimasko ande duj čhona pokinimaske plus. Kadja, e maksimalo 14 čhona bazutne pokinimaske šaj te oven paruvde ande 28 čhona pokinimaske plus. O pokinipe po čhon si te ovel ke paš.

Parteneriatoski prima: Eksistuil štar čhona vaš i parteneriatoski prima vaš e dada/daja kaj hulaven temporaro o barjaripe le čhavenko thaj i profesionalo aktiviteta. Kadala čhona vaš parteneriatosko bonuso den pes toke telal i forma Elterngeld Plus. I kondicia si kaj o dad thaj i daj te keren buti toke jekh paš o programo, te ovel le 25-30 časurja butjake po kurko, pe štar čhona jekh pal avreste andar o dživipe le xurdesko.

Kondicie:

- Angluno čhavo: San o dad vaj i daj le čhaveski. Kado šaj te ovel tumaro biologiko čhavo, barjardo vaj adoptisardo.
- Dikhen thaj barjaren tumare čhaves korkoro.
- Na sen ki buti (pauza vaš o barjaripe le čhavesko) vaj na-i tumen jekh than butjako.
- Kana keren buti, na-i tumen maj but de 30 časurja po kurko.
- Bešen tumare čhavesa ande jekh kher.
- Bešen ando Berlino thaj sen registrisarde kathe.
- E love kerde po palutno berš: maksimalo 250 000 evro o dad vaj i daj.

Orsavo paruvipe pal o pokinipe trebal sigo registrisardo! O lil vaš o mangipe pherel pes thaj si te lel pes decizia pal leste pal maj but situacie.

E dokumentja kaj treban vaš o mangipe thaj kodola kaj thon pes andi kopia:

- Pasporto/ identitetako lil
- O akordo katar tumaro than butjako pal o vaxt vaš o barjaripe le čhavesko (Elternzeit).
- O lil kaj sikavel o than kaj džives (Anmeldung)
- O lil kaj sikavel sode love keres (12 čhona anglal te bianjol o čhavo vaj i decizia katar i Agencia vaš i buti/ o Centro vaš arakhipe butjako (Arbeitslosengeld/Jobcenter), thaj orsavo aver džutimos lilo katar o stato, kana si džutimos katar o than le butjako vaš o barjaripe le čhavesko (Zuschuss für Mutterschaftsgeld), trebal te bičhalen vi e lila pal o salaro vaš e palutne 2 čhona anglal thaj palal o bianipe.
- Certifikato vaš o pokinipe le Dajako (Mutterschaftsgeld) katar o kher le sastimasko
- Bianimasko originalo certifikato te ramol pe leste "Elterngeld"
- Prandemasko certifikato
- Butjako kontrakto katar o dad thaj i daj
- Bianimaske certifikaturja katar e maj bare čhave, kana:

si tumen inke jekh čhavo kaj si les maj cira de 3 berša vaj maj cira duj čhave kaj si len maj cira de 6 berša vaj jekh čhavo kaj si les handikapo thaj si telal 14 berša.

Maj but informacia pal o dad/daj kaj trebal vaš o mangipe:

- E numerja vaš o fiskalo arakhipe (Steuer Identifikationsnummer)
- E numerja opral e kardurja le sastimaske
- E profesie kaj si len ando prezento
- E eksakto date de kana avile andi Germania
- Le impozitoski klasa
- Informacia kana lile vaj na dadesko/dajako pokinipe ando palutno berš
- O konto andar i banka le manuŝesko kaj mangel (IBAN, o anav, i banka)

Pal i situacia, si ŝajpe te mangel pes vi aver dokumenturja, kaj ŝaj te dikhen pes ko centro vaš i socialo konsiliacia!

E formularja kaj trebal pherde:

E formularja ŝaj te oen lile opral o sito: www.berlin.de, kothe si kerde e maj neve paruvimata. Thon o alav Elterngeld ande le rodimasko than.

Sar arakhen i institucia kaj trebal thaj i adresa?

Ŝaj te mangel o pokinipe vaš o barjaripe le čhavesko ko Ofiso vaš o Protekcia le Čhaveski (Jugendamt) andar o sektoro kaj tume beŝen, o departamento kaj dikhel kadala butja si o Ofiso vaš e dadesko/dajako pokinipe (Elterngeldstelle). Daŝti te biŝalen tumaro mangipe pi poŝta vaj te gelen e dokumenturja personalo. Po pliko trebal te ramosaren eksakto i adresa katar o Ofiso vaš e dadesko/dajako pokinipe.

Kana džan po linko kaj si maj tele daŝti te arakhen e adrese vaš sako sektoro andar o Berlino.

<https://service.berlin.de/standorte/jugendaemter/>

Kana mangel te ramon tumaro mangipe digitalo daŝti te keren kodo pe kado linko:

<https://www.elterngeld-digital.de/ams/Elterngeld>

Si toke andi germanikani čhib.

Kado lil sas kerdo katar e butjarne amare asociaciake Kulturen im Kiez e.V. financialo džutimasa katar o ŝerutno kher le centralo forosko - Bezirksamt Mitte.

